

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer

Behandeld door
 J.M. Scheeres

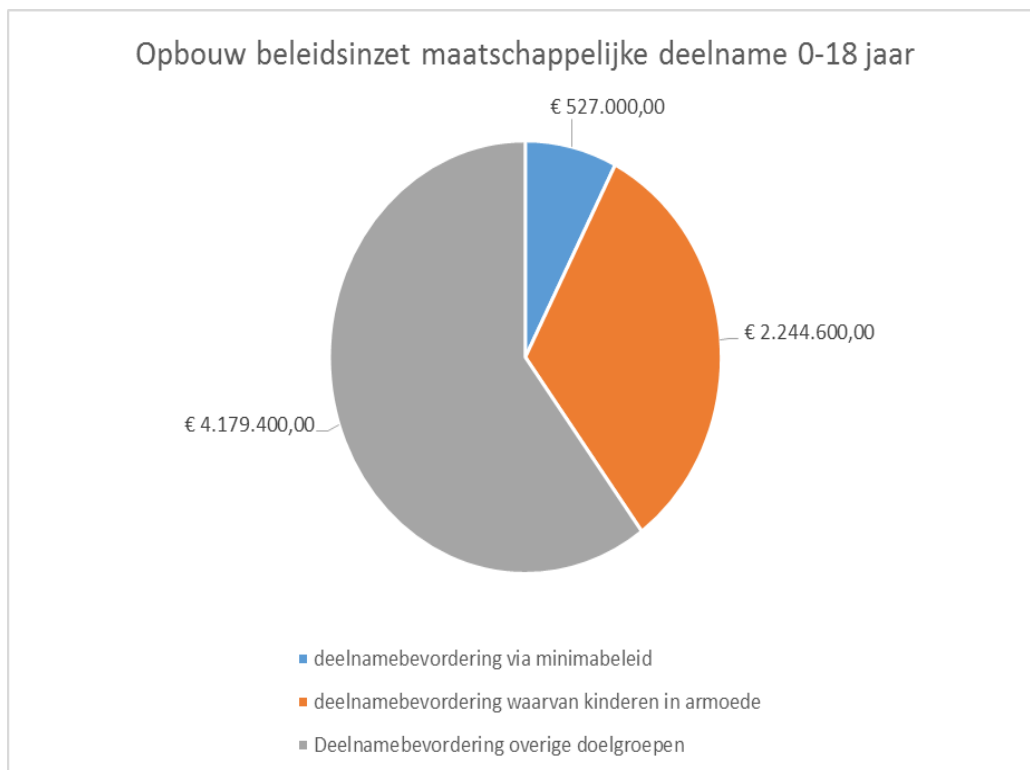
Datum
 24 oktober 2017

Onderwerp
 ontwikkeling beleidslijn kinderen in armoede

Geachte raadsleden,

Naar aanleiding van enkele ontwikkelingen, waaronder uw besluitvorming over het ‘verzamelbesluit 2^e kwartaal 2017’ op 10 oktober 2017 en het politiek beraad van 17 oktober 2017, voelen wij de behoefte om uw raad een doorkijk te geven op de beleidsinhoud rondom de kinderen in onze stad.

Ons uitgangspunt bij het beleid rondom kinderen is dat ieder kind, ongeacht de inkomenssituatie van het gezin, moet kunnen meedoen aan de samenleving en kansen krijgt voor een goed toekomstperspectief. Deze beleidsinzet hebben wij met elkaar opgebouwd in de afgelopen jaren, hiervoor is tenminste € 7,0 miljoen bestemd vanuit algemene middelen in de begroting. Van de € 7,0 miljoen gaat tenminste € 2,6 miljoen naar kinderen in armoede. Tenminste 9,24% (2015) van de kinderen groeit op in armoede in Almelo en daar zetten wij op in. Ons beleid is in de afgelopen jaren landelijk als voorbeeld genoemd door bijvoorbeeld de kinderombudsman. Wij staan achter deze inzet, die past binnen de kaders van de bestuurlijke afspraken tussen het Rijk en de VNG over ‘kansrijk opgroeien voor alle kinderen in Nederland’. Wij stellen u voor om het huidige beleid voort te zetten, daarnaast biedt het college u nog een beleidsimpuls van € 0,2 miljoen. Daarmee komt de totale inzet op kinderen in armoede op € 2,8 miljoen.

Beleidsinzet op gelijkwaardige kansen voor kinderen

Het aanpakken van armoede onder gezinnen met kinderen is specifiek benoemd in het uitvoeringsprogramma 2014-2018 ‘voortvarend te werk’. Met elkaar hebben we afgesproken om hier niet op te bezuinigen. Kinderen moeten mee kunnen doen aan de samenleving. In onze begroting is dan ook voor tenminste € 7,0 miljoen aan deelnamebevorderende maatregelen voor kinderen opgenomen. Tenminste, want hierin is bijvoorbeeld niet meegenomen:

- clustergelden armoedepact, die voor initiatieven zoals de speelgoedbank worden ingezet.
- indirecte effecten van bijvoorbeeld de collectieve ziektekostenverzekering, waardoor kinderen in armoede beter zijn verzekerd. Of de schuldhulpverlening, die de gezinsfinanciën weer op orde brengt;
- de verantwoordelijkheid die bijvoorbeeld onderwijsinstellingen en andere partners nemen voor deze groep;
- de Multiprobleemaanpak voor gezinnen en de Jeugdhulp in de brede zin, waarvoor wij jaarlijks eigen middelen toevoegen aan de Rijksbijdrage.

Ondanks de druk op onze middelen, stellen we u ook nu voor om niet te bezuinigen op de inzet. Dit beleid is gebouwd op samenwerking met partners en hebben we met elkaar in de afgelopen jaren met succes doorontwikkeld. Zo viel Almelo op als voorbeeld in onderzoeken naar kinderarmoede¹. Onderzoeken die onder andere aan de wieg liggen van de Klijsmamiddelen, die door het Rijk per 2017 beschikbaar zijn gesteld. Het is goed dat andere gemeenten, via de Klijsmamiddelen, worden gestimuleerd om dat voorbeeld te volgen.

Vervolg

In de debatten in uw raad over dit onderwerp hebben wij opgehaald dat u, voorafgaand aan de invulling van de beleidsimpuls, met ons in gesprek wil. Dat willen wij met u organiseren, om samen met u de uitvoeringskaders te verkennen. Het blijft ons streven om het minimale beleid voor kinderen gelijk op te laten lopen met de transformatiebeweging in het totale minimale beleid, zodat we brede eenduidige kaders met elkaar afspreken.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

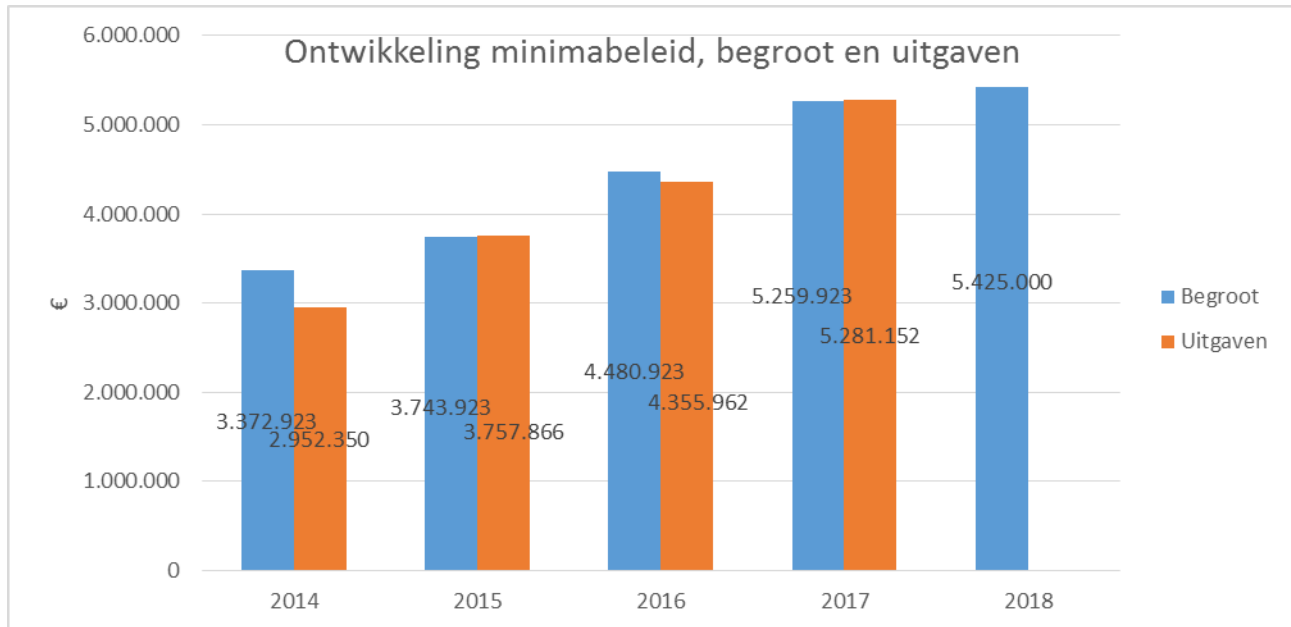
F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen

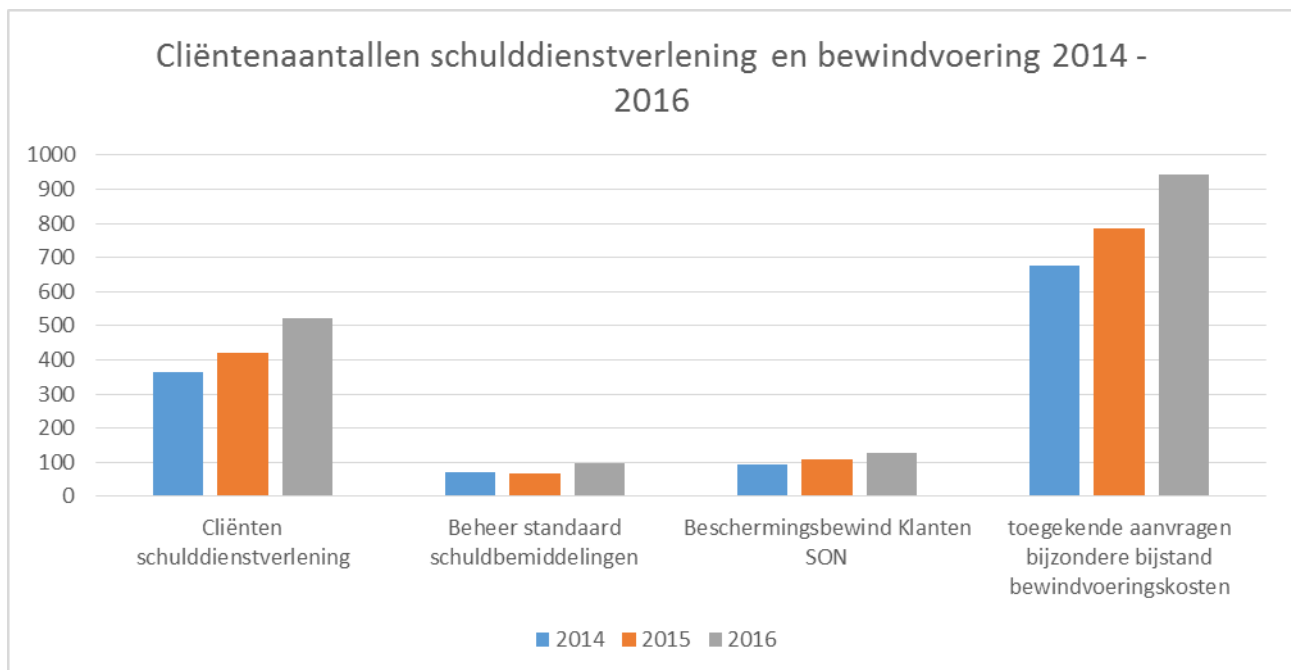
¹ <http://www.rtvooost.nl/tag/Kinderen/232863/arme-kinderen-beter-af-in-almelo-zegt-kinderombudsman>

Achtergronden ontwikkelingen minimabeleid

De armoede onder onze inwoners hebben wij in de afgelopen jaren helaas zien toenemen. Vanaf de Bestuursrapportage 2016 hebben wij aangegeven dat er sprake is van een problematische druk op de minimamiddelen. Het oplopen van die druk speelt al langer. De groei van benodigde middelen is zorgwekkend en de huidige trend is op termijn financieel onhoudbaar. Mede hierin zit de urgentie van het transformatieplan voor het minimabeleid.

Sturing op deze groei is van belang, zeker gelet op de situatie van preventief financieel toezicht van de Provincie. De afgelopen jaren ontstond er, net als in de rest van Nederland, vooral druk op het budget door het stijgende aantal inwoners dat gebruik maakt van bewindvoering en schulddienstverlening. Dat is terug te vinden in de uitgaven bijzondere bijstand en de schulddienstverlening van de Stadsbank Oost Nederland.

De uitgaven relateren direct aan het groeiende aantal inwoners dat een beroep doet op een dergelijke vangnetregeling, zoals de bovenstaande staafdiagram laat zien.

Nieuwe vorm van beleidsontwikkeling

Met elkaar hebben we voor het herijken van het minimabeleid afgesproken om beleid te ontwikkelen in samenspraak met de stad. Dat vraagt om een andere manier van werken en denken waar wij geen blauwdruk voor hebben. Daarin is het tijdens het proces zoeken naar wat werkt en wat niet. Het college gelooft er in dat dit tot beter beleid en effectievere resultaten leidt.

Dat hebben we met elkaar opgepakt in een reeks politieke beraden in de periode eind 2016 en begin 2017. We hebben ervoor gekozen om geen separate beleidsnotitie voor besluitvorming aan te bieden, maar de nieuwe kaders op dit punt mee te nemen in de Perspectiefnota 2017. Deze kaders zijn preventie, vroegsignalering, maatwerk en vereenvoudiging van de loketstructuur. Voor de uitwerking van de beleidsimpuls Klijnsmamiddelen voor kinderen willen we deze breed gedragen kaders ook hanteren.

Naast kaders, zijn wij goede ideeën gaan ophalen bij betrokkenen en initiatiefnemers, die in verbinding staan met de doelgroep. Wij constateren dat die oproep van dit voorjaar tot gemengde, maar voor het proces waardevolle resultaten heeft geleid.

Een andere opdracht is het betrekken van de doelgroep bij de beleidsontwikkeling. We hebben in samenwerking met partners een groep ROC-studenten bereid gevonden om ons te adviseren op dit onderwerp. Wij verwachten dat zij op 8 november aanstaande ons van een advies voorzien. Wij zullen hun advies met u en de stad delen. Tevens betrekken wij graag uw (startende) jongerenraad bij dit onderwerp. Ook deze stap, menen wij, is nodig voor een optimale invulling van nieuwe regelingen in dit kader.

Kansrijke richtingen beleidsimpuls Klijnsmamiddelen voor kinderen

Wij zetten bij voorkeur voor deze doelgroep in op preventie. Preventie betekent wat ons betreft dat kinderen nu moeten kunnen meedoen aan de samenleving. Hoe en op wat voor manier is afhankelijk van wat het kind nodig heeft, dat vraagt om maatwerk. Daarbij willen we investeren in de kinderen en niet in organisaties. We willen dat de kinderen zelf kunnen bepalen wat zij nodig hebben. Deze boodschap halen we ook uit de petitie die op 17 oktober 2017 werd ingediend.

Verder is er in de afgelopen periode een aantal adviezen en ideeën aangedragen:

Het Jeugdfonds werkt goed

In Almelo is het bereik onder de doelgroep van het Jeugdfonds Almelo in vergelijking met het landelijk beeld hoog. Volgens het rapport 'Evaluatie miniregelingen gemeente Almelo' van KWIZ uit december 2016 gaat het om een bereik van 47 % terwijl een bereik van 40 % als gebruikelijk wordt gezien. Groeimogelijkheden bij het Jeugdfonds lijken daarom beperkt op basis van de huidige inkomensgrens. Bij een verruiming van de inkomensgrens is groei in het bereik mogelijk.

Inkomensgrens voor regelingen voor kinderen

Tijdens het politiek beraad over de evaluatie van de collectieve ziektekostenverzekering, is door de vertegenwoordiger van het bureau KWIZ een advies afgegeven over miniregelingen waar kinderen baat bij hebben. Daaronder valt de collectieve ziektekostenverzekering. Het advies is om voor die regelingen de inkomensgrens te verruimen. Daarmee kan de armoedeval voor gezinnen met kinderen worden beperkt. Dit geeft ouders van kinderen een extra stimulans om werk te aanvaarden, omdat zij in mindere mate met extra kosten worden geconfronteerd. Aandachtspunt hierbij zijn overigens kinderen die niet met hun ouders zijn meeverzekerd.

Leergeld

Als aanvulling op het werk van Stichting Jeugdfonds Almelo, zou een Stichting Leergeld iets voor Almelo kunnen betekenen. Leergeld biedt aanvullende ondersteuning waar het gaat om onderwijs en welzijn. Omdat stichting Leergeld landelijk is georganiseerd beschikken zij over andere geldstromen die voor Almelo aangewend kunnen worden. Daarbij staat Leergeld voor een beproefde aanvulling op basis van ervaringen in andere gemeenten.

Reacties oproep initiatieven armoedepact

Bij een armoedepactbijeenkomst in het voorjaar 2017 hebben wij een oproep gedaan aan de deelnemers van het pact en hun netwerkpartners om initiatieven aan te dragen. Daar is gehoor aan gegeven, het gaat om de volgende initiatieven (kort samengevat):

<i>Naam initiatief/idee</i>	<i>Korte omschrijving</i>	<i>Financieringsbehoefte</i>
<i>Laptops</i>	Een aanvraag om opgeknapte laptops te kunnen verstrekken, om aan digitaal onderwijs mee te kunnen doen. Dit is een bestaand concept waarbij momenteel de middelen voor voortzetting ontbreken.	€ 12.500, - voor 100 laptops
<i>Onderzoek armoedebeleving onder kinderen</i>	Een aanvraag om met 10 kinderen een onderzoek te doen naar de beleving van over opgroeien in armoede. Het onderzoek houdt tevens een leuke activiteit voor de kinderen in.	€ 8.500 om met 10 kinderen onderzoek te doen.
<i>Vakantie voor kinderen op terrein Universiteit Twente</i>	Kinderen uit Almelo vakantie te laten vieren op het complex van de UT. De gemeenten Enschede, Hengelo, Borne, Haaksbergen en Losser zijn partners in dit bestaande concept.	€ 2.500, - voor een groep van 25 kinderen
<i>Eigen bijdrage zomerkamp van een school</i>	Een bedrag om de eigen bijdrage van 50 kinderen voor een zomerkamp voor kinderen van een school te betalen. Men kan dan de ouderbijdrage schrappen. De kinderen komen uit achterstandssituaties.	€ 4.000, - voor de eigen bijdrage van 50 kinderen
<i>Extra kinderen helpen door het Jeugdfonds</i>	Een extra bijdrage van € 10.500 voor het Jeugdfonds Almelo in 2017 en de jaren erna om het bereik te vergroten.	€ 10.500
<i>Maaltijdverstrekking, workshop gezond koken en andere workshops voor kinderen in armoede</i>	Een bijdrage voor het verstrekken van maaltijden aan kinderen, workshops gezond koken met weinig geld en verschillende soorten andere workshops voor kinderen in armoede.	€ 9.100
<i>Opzet fietsreparatieplaats en opzet buurtsportvereniging</i>	Een bijdrage voor de opzet van een fietsreparatieplaats om (kinder)fietsen op te knappen en een bijdrage om een buurtsportvereniging op te zetten.	€ 20.000
<i>Uitrol van een verlengde schooldag in de wijken Schelfhorst en Windmolenbroek</i>	Een initiatief om de positieve effecten van een verlengde schooldag naast de bestaande aandachtswijken ook te benutten in de Schelfhorst en Windmolenbroek. Omdat daar ook de nodige kinderen in armoede leven.	Voor het schooljaar 2017/2018 wordt € 67.736 gevraagd
<i>Studio 15</i>	Het bieden van toekomstperspectief voor kwetsbare jongeren. Studio 15 focust op: brede talentontwikkeling, vorming, ontmoeting, ontspanning en gedragsbeïnvloeding. Het biedt jongeren via culturele, creatieve en sportieve activiteiten mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen. Jongeren leren zelf verantwoordelijkheid te dragen voor het creëren van hun leeromgeving. Jongeren worden geprikkeld, uitgedaagd, gemotiveerd, gestimuleerd.	€ 50.000 voor Inzet jongerenwerk/ creatieve coach